

Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”

Rok szkolny 20___ /20___

Opiekun

Projekt edukacyjny *Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”* jest przeznaczony do realizacji w 7 klasie szkoły podstawowej (może zostać wykorzystany również w klasach gimnazjalnych). Ma na celu zapoznanie uczniów z charakterystycznymi cechami ludności zamieszkującej gminę, miasto, wieś lub dzielnicę dużego miasta. W ramach projektu uczniowie będą przygotowywać w grupach billboardy (ulotki informacyjne) opisujące charakterystyczne cechy i zmiany w strukturze demograficznej ludności gminy lub miasta w wybranym okresie (w języku polskim i obcym, np. po angielsku), prezentację multimedialną struktury etnograficznej i folkloru, księgę dań regionalnych oraz wywiad ze znaną osobą mieszkającą w regionie lub bibliografię twórczości osoby, która żyła tu dawniej. Podsumowaniem projektu może być organizacja święta „małej ojczyzny”, w czasie którego zostaną zaprezentowane prace wszystkich uczniów.

Zgodność zakresu tematycznego projektu z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Projekt *Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”* umożliwia zrealizowanie wymagań podstawy programowej z geografii w szkole podstawowej.

W zakresie celów kształcenia są to:

II.1. Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.

II.2. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.

II.4. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.

III.8. Rozwijanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski.

W zakresie treści nauczania są to:

XII. Własny region: źródła informacji o regionie; dominujące cechy środowiska przyrodniczego, struktury demograficznej oraz gospodarki; walory turystyczne; współpraca międzynarodowa. Uczeń:

- prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych (pkt. 4);
- przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory regionu (pkt. 5);

XIII. „Mała ojczyzna”: obszar, środowisko geograficzne, atrakcyjność, tożsamość. Uczeń:

- określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym (pkt. 1);
- przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach (pkt. 3);
- identyfikuje się z „małą ojczyzną” i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego i jej rozwój (pkt. 5).

Cele projektu

- Pogłębienie wiedzy uczniów o regionie, w którym mieszkają.
- Promocja własnej gminy oraz jej walorów kulturowych.
- Dążenie do rozumienia treści geograficznych.
- Poprawne posługiwanie się językiem ojczystym oraz przygotowywanie się do publicznych wystąpień.
- Rozwijanie sprawności intelektualnej oraz osobistych zainteresowań.

- Korzystanie z fotografii, rysunków, wykresów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
- Krytyczne myślenie, ocenianie zjawisk oraz procesów społeczno-kulturowych i gospodarczych zachodzących w najbliższym regionie, rozwijanie pasji poznawczej skutkującej wzrostem zainteresowania i motywacji wewnętrznej do uczenia się geografii.
- Poczucie odpowiedzialności za przyszły rozwój społeczno-kulturowy i gospodarczy „małej ojczyzny”.
- Kształcenie umiejętności tworzenia tekstu informacyjno-reklamowego w języku polskim oraz obcym (np. po angielsku).

Kształtowanie postaw

- Integracja grupy.
- Rozwijanie twórczego, kreatywnego myślenia.
- Kształtowanie samodyscypliny i dobrej organizacji pracy.
- Kształcenie umiejętności samodzielnego rozpoznawania problemów i opracowywania strategii ich rozwiązywania.
- Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy.
- Kształcenie umiejętności hierarchizowania, analizowania i syntezy zebrałego materiału.
- Kształtowanie więzi emocjonalnych z „małą ojczyzną”.
- Kształtowanie poczucia tożsamości, patriotyzmu oraz postaw wspólnotowych i obywatelskich.
- Kształtowanie pozytywnych, emocjonalnych i duchowych więzi z krajem ojczystym, z najbliższym otoczeniem społecznym i przyrodniczym („małą ojczyzną”, własnym regionem).
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za pracę własną oraz innych członków grupy.

Formy prezentacji

- Wykonanie billboardu/ulotki informacyjnej.
- Artykuł w gazetce szkolnej.
- Prezentacja multimedialna.
- Degustacja dań i potraw regionalnych, wykonanie książki dań regionalnych.
- Organizacja święta „małej ojczyzny” np. na terenie szkoły.

Projekt można zrealizować również jako konkurs wewnątrz- lub międzyklasowy (wówczas każda grupa uczniowska w danej klasie przygotowuje jedną z form prezentacji).

Metody realizacji

- Samodzielne zdobywanie wiedzy na temat gminy.
- Opracowanie i wykonanie billboardu, ulotki informacyjnej, prezentacji multimedialnej o gminie.
- Przygotowanie i przeprowadzenie wywiadu, sondażu.

Wprowadzenie uczniów w tematykę projektu

Nauczyciel wprowadza uczniów w problematykę projektu *Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”*. Omawia cel główny projektu i cele szczegółowe, a także podaje termin wykonania projektu (np. 6–7 tygodni) oraz zasady obowiązujące podczas jego realizacji. Wyjaśnia kluczowe zagadnienia oraz omawia narzędzia, które uczniowie będą mogli zastosować. Nauczyciel będący koordynatorem ustala również, w jakich terminach (np. raz w tygodniu) uczniowie będą zdawali relacje z wykonania prac na poszczególnych etapach.

Przygotowanie do realizacji projektu

Nauczyciel dzieli klasę na zespoły (np. ośmioosobowe), tak aby w każdym z nich znaleźli się uczniowie posiadający różne umiejętności oraz odznaczający się innym stylem pracy. Taki podział ułatwi uczniom współpracę (przede wszystkim dokonanie równego podziału zadań i skuteczną komunikację). Każdy zespół powinien wybrać lidera odpowiedzialnego za organizację i przebieg prac oraz sekretarza prowadzącego dokumentację grupy.

Nauczyciel spisuje z każdym zespołem kontrakt precyzujący sposób realizacji projektu, termin jego zakończenia i prezentacji. Dodatkowo zespoły uczniowskie zakładają karty projektu zawierające m.in. imiona i nazwiska członków, ich podpisy, zadania do wykonania oraz plan pracy (nauczyciel również podpisuje kartę). Karta projektu i kontrakt pełnią funkcję dokumentów, w których uczniowie zobowiązują się do wykonania projektu, a nauczyciel – do opieki merytorycznej i udzielania wskazówek. Są także podstawowymi, archiwizowanymi w szkole dokumentami realizacji projektu.

Zadania dla grup

GRUPA 1

Wykonanie billboardu (tablicy informacyjnej) lub/i ulotki informacyjnej, opisujących charakterystyczne cechy ludności (gminy, miasta, wsi, dzielnicy) w języku polskim i obcym. Dane statystyczne na billboardzie/ulotce należy przedstawić w atrakcyjny sposób, np. na wykresach, diagramach kołowych itp., a tekst powinien być zrozumiały i czytelny. Po zakończeniu projektu billboard lub/i ulotkę informacyjną będzie można złożyć w urzędzie gminy jako propozycję tablicy informacyjnej.

Przykładowe treści, które powinny być przedstawione

- Dane statystyczne o zmianach liczby ludności regionu na przestrzeni lat.
- Dane o przyroście naturalnym i saldzie migracji ludności.
- Opis piramidy wieku i płci ludności.
- Opis struktury wyznaniowej i narodowościowej ludności.

GRUPA 2

Przygotowanie i przeprowadzenie wywiadu ze znaną osobą (twórcą, przedsiębiorcą, społecznikiem itp.) z terenu gminy, miasta, wsi, dzielnicy oraz publikacja w gazetce szkolnej lub/i na stronie internetowej szkoły.

Zadanie alternatywne

Zebranie informacji (zdjęć) o znanej osobie z terenu gminy, miasta, wsi lub dzielnicy, przygotowanie jej biografii oraz bibliografii twórczości, a także zaprezentowanie w gazetce szkolnej lub/i na internetowej stronie szkoły efektów swojej pracy.

GRUPA 3

Przedstawienie w formie prezentacji multimedialnej struktury wyznaniowej, narodowościowej i etnicznej ludności najbliższej okolicy (np. stroje ludowe, fotorelacja z imprez folklorystycznych, tradycje religijne i kulturowe regionu itp.) oraz zaprezentowanie jej w czasie święta „małej ojczyzny”.

Przykładowe treści, które powinny się znaleźć w prezentacji multimedialnej

1. Położenie regionu geograficznego i etnograficznego.
2. Tradycje i zwyczaje mieszkańców najbliższego regionu.
3. Struktura religijna, narodowościowa i etniczna ludności najbliższej okolicy.
4. Spis najważniejszych uroczystości kulturalnych na obszarze „małej ojczyzny”.
5. Obyczaje i folklor.
6. Charakterystyka stroju ludowego.

GRUPA 4

Przygotowanie „Księgi dań regionalnych” z terenu gminy, miasta, wsi, dzielnicy dużego miasta i opublikowanie na stronie internetowej szkoły oraz/lub w ulotce informacyjnej efektów pracy. Dodatkowo uczniowie mogą przygotować prezentację i degustację wybranych potraw, która odbędzie się w czasie święta „małej ojczyzny”.

GRUPA 5

Przeprowadzenie sondażu wśród mieszkańców gminy, miasta, wsi lub dzielnicy na temat warunków życia na terenie „małej ojczyzny”. Opublikowanie wyników sondażu w atrakcyjnej formie (np. jako diagram) w szkolnej gazecie lub/i na stronie internetowej szkoły.

Przykładowe pytania sondażu

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa w naszej miejscowości?
2. Jak ocenia Pani/Pan warunki życia w naszej miejscowości?
 - lokalny rynek pracy
 - pomoc społeczną
 - opiekę zdrowotną
 - dostępność opieki żłobkowej i przedszkolnej
 - edukację szkolną
 - dostępność kultury i rozrywki
 - dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
 - stopień rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej
 - stopień rozwoju bazy hotelowo-gastronomicznej
 - dostępność handlu (możliwość zakupu artykułów codziennego użytku) oraz usług
 - stan dróg
 - stan chodników, oświetlenia przy drogach
 - stan infrastruktury rowerowej
 - dostępność sieci wodno-kanalizacyjnej
 - gospodarkę odpadami
 - dostępność internetu
3. Co, według Pani/Pana, jest aktualnie największym atutem naszej miejscowości?

Realizacja projektu

Zespoły uczniowskie realizują projekt i opisują w karcie wykonanie kolejnych zadań. Nauczyciel spotyka się regularnie z zespołami, śledzi postępy prac oraz wspiera w realizacji kolejnych zadań. Na bieżąco kontroluje pracę uczniów, wskazuje im, które zadania zostały wykonane prawidłowo, a które należy poprawić. W razie potrzeby udziela także rad dotyczących dalszej realizacji projektu. Istotna może się również okazać pomoc innych nauczycieli: informatyki, języka polskiego, języka obcego czy historii.

Ocena projektu

Nauczyciel może ocenić pracę każdego z uczniów w sposób opisowy, zakończony ogólnym stwierdzeniem (*Zaliczono projekt/Nie zaliczono projektu*). Ważne, aby na zakończenie projektu przeprowadził z uczniami rozmowę, w której wskaże, co każdy z zespołów zrobił dobrze, a co można było zrobić inaczej lub lepiej i w jaki sposób. Nauczyciel, w zależności od potrzeb, może także ocenić pracę uczniów za pomocą stopni szkolnych.

miejsowość

data

KONTRAKT

Umowę zawarto w dniu _____ między nauczycielem geografii
_____ a uczniami klasy _____ reprezentowanymi
imię i nazwisko
przez liderów grup.

Kontrakt dotyczy terminowej, samodzielnej i twórczej realizacji projektu ***Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”***.

Prezentacja projektu odbędzie się _____ w dniu _____

Czas prezentacji: _____

Podpis nauczyciela

Podpisy liderów grup

Grupa I _____

Grupa II _____

Grupa III _____

Grupa IV _____

Grupa V _____

KARTA PROJEKTU

Mieszkańcy mojej „małej ojczyzny”

Skład zespołu uczniowskiego

Imiona i nazwiska uczniów

Podpisy uczniów

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

Opiekun zespołu

Imię i nazwisko nauczyciela

Podpis nauczyciela

Zadania do wykonania w projekcie

Plan pracy

Główne zadania	Działania umożliwiające realizację	Osoby odpowiedzialne	Osoby wspomagające	Termin realizacji zadania

ORGANIZACJA I KALENDARIUM PRACY

Termin opracowania planu pracy grupy: _____

Termin prezentacji: _____

Grupy mają prawo do dwóch konsultacji u wybranego nauczyciela.

Terminy konsultacji u nauczycieli poszczególnych przedmiotów

	Data konsultacji	Podpis nauczyciela
Opiekun projektu	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel języka obcego	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel _____	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel _____	- _____	- _____
	- _____	- _____

Pomoc bibliotekarza – w godzinach pracy biblioteki.

KONSULTACJE

Termin konsultacji: _____

Cel konsultacji: _____

Nauczyciel

Imię i nazwisko nauczyciela

Podpis nauczyciela

Uczestnicy konsultacji

Imiona i nazwiska uczniów

Podpisy uczniów

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

KARTA SAMOOCENY UCZNIĄ

Imię i nazwisko: _____

Oceń swój wkład w pracę nad realizacją projektu w skali 0–6.

Oceniane elementy	Liczba punktów
Zrealizowanie przydzielonych zadań	
Dotrzymanie ustalonych terminów	
Zaangażowanie w pracę	
Współpraca z innymi członkami grupy	
Udzielanie pomocy pozostałym osobom z zespołu	
Zaprezentowanie opracowanego materiału	
Konsultowanie wątpliwości z opiekunem projektu	
Suma punktów	

KARTA OCENY PROJEKTU

Grupa: _____

Termin prezentacji: _____

Imiona i nazwiska uczniów: _____

Ocena realizacji projektu w skali 0–6

Oceniane elementy projektu	Liczba punktów
Właściwe zaplanowanie pracy	
Podział zadań zgodnie z umiejętnościami i zainteresowaniami poszczególnych członków grupy	
Zaangażowanie wszystkich członków zespołu	
Dokumentowanie prac nad projektem	
Wykorzystanie informacji z różnych źródeł	
Uporządkowanie i krytyczna analiza zebranych materiałów	
Przygotowanie tekstów	
Opracowanie graficzne	
Wykazanie się zdolnościami organizacyjnymi	
Kreatywność, oryginalność	
Systematyczność pracy, terminowość	
Prezentacja efektów pracy	
Udział w przedstawieniu	
Suma punktów	

PUBLICZNA PREZENTACJA

Termin prezentacji	Miejsce prezentacji	Forma przedstawienia	Osoby prezentujące	Odbiorcy prezentacji

KARTA OCENY PREZENTACJI

Grupa: _____

Termin prezentacji: _____

Imiona i nazwiska uczniów: _____

Ocena realizacji projektu w skali 0–6

Oceniane elementy prezentacji	Liczba punktów
Zgodność z tematem	
Poprawność merytoryczna	
Poprawność językowa	
Posługiwanie się słownictwem właściwym dla tematu i zrozumiałym dla innych	
Poprawność dykcji, odpowiednia intonacja i modulacja głosu	
Odpowiednie tempo prezentacji	
Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (trójdzielna budowa – wstęp, rozwinięcie, zakończenie)	
Estetyka wykonania pracy	
Oryginalna i pomysłowa forma prezentacji	
Zaangażowanie wszystkich członków zespołu w zaprezentowanie projektu	
Dbłość o zainteresowanie odbiorców	
Wykorzystanie zaplanowanego czasu	
	Suma punktów